

FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBĖS IR JOS POVEIKIO VEIKLOS TĖSTINUMUI VERTINIMAS: TEORINIS ASPEKTAS

Lina VAIČIŪNIENĖ, Vytauto Didžiojo universitetas, Žemės ūkio akademija, Bioekonomikos plėtros fakultetas, el. paštas lina.zumaraite@vdu.lt

Santrauka

Vadovaudamiesi finansinių ataskaitų teikiama informacija vartotojai priima sprendimus, kurie lemia organizacijos veiklos rezultatyvumą ir sėkmę. Finansinės ataskaitos turi būti tikslios, aiškios ir neklaidinančios vartotojų, todėl jų kokybė yra svarbus faktorius organizacijos veiklos tęstinumui. Finansinių ataskaitų kokybės vertinimas pasitelkiant kiekybinius rodiklius užsienio mokslinėje literatūroje analizuojamas vis dažniau, tačiau Lietuvoje šiam finansinių ataskaitų kokybės vertinimui skiriama per mažai dėmesio. Šiuo teoriniu tyrimu siekiama aptarti kiekybinius finansinių ataskaitų vertinimo metodus ir atskleisti finansinių ataskaitų kokybės poveikį organizacijų veiklos tęstinumui. Remiantis mokslinės literatūros analize ir sinteze pastebėta, kad vieno universalaus metodo vertinti finansinių ataskaitų kokybę nėra, vertinimo metodą ar vertinimo rodiklių pasirinkimą lemia tiriamas kontekstas ir tyrimo tikslas. Moksliniuose tyrimuose, kuriuose finansinių ataskaitų kokybė vertinama pagal kiekybinius rodiklius, dažniausiai taikomas Dechow ir Dichev (2002) atidėjinių vertinimo metodas, kurį modifikavo McNichols (2002). Finansinių ataskaitų kokybė yra svarbus organizacijų veiklos tęstinumo vertinimo aspektas, siekiant pagerinti veiklos rezultatus, ieškant galimybių plėstis, kuriant ilgalaikes veiklos strategijas.

Reikšminiai žodžiai: finansinės ataskaitos, finansinių ataskaitų kokybė, veiklos rezultatyvumas, veiklos tęstinumas.

Įvadas

Finansinių ataskaitų teikiama informacija yra vienas svarbiausių informacijos šaltinių analizuojant verslo organizacijų veiklą ir veiklos galimybes ateityje. Veiklos tęstinumas – procesas, procedūros, priimami sprendimai ar vykdoma veikla, kuri užtikrina, kad organizacija galėtų toliau veikti (Bubic, Roška, 2008). Šie autoriai teigia, kad aukštos kokybės finansinės ataskaitos jų informacijos vartotojams leidžia įvertinti organizacijos veiklos tęstinumą. Pranata ir Fitriyah (2020), Gardi ir kt. (2021), Alsmady (2022) bei dauguma kitų autorių vienareikšmiškai sutinka su tuo, kad finansinių ataskaitų teikiama informacija turi įtakos organizacijos veiklos vertinimui bei svarbi tiek vidiniams, tiek išoriniams finansinių ataskaitų informacijos vartotojams. Vadovaujantis finansinių ataskaitų teikiama informacija vartotojai, tokie kaip savininkai, vadovai, darbuotojai ir investuotojai, priima sprendimus, susijusius su organizacijos veiklos vykdymu. Dėl šios priežasties finansinės ataskaitos turi būti tikslios, aiškios ir neklaidinančios vartotojų, todėl svarbiu aspektu tampa finansinių ataskaitų kokybė. Finansinių ataskaitų kokybės tema yra gana plačiai aptariama ir užsienio, ir Lietuvos mokslinėje literatūroje, tačiau vieno universalaus metodo finansinių ataskaitų kokybei vertinti nėra užfiksuota. Finansinių ataskaitų kokybės vertinimas pasitelkiant kiekybinius rodiklius užsienio mokslinėje literatūroje analizuojamas vis dažniau, tačiau Lietuvoje tam skiriama per mažai dėmesio.

Tyrimo tikslas – išanalizavus kiekybinius finansinių ataskaitų kokybės vertinimo metodus, atskleisti finansinių ataskaitų kokybės poveikį organizacijų veiklos tęstinumui.

Minėtam tyrimo tikslui pasiekti keliami šie **uždaviniai**

1. Atlikti finansinių ataskaitų kokybės vertinimo empirinių tyrimų analizę ir identifikuoti kiekybinius vertinimo metodus.
2. Atlikti finansinių ataskaitų kokybės poveikio vertinimo empirinių tyrimų analizę ir nustatyti finansinių ataskaitų kokybės įtaką organizacijų veiklos tęstinumui.

Tyrimo objektas ir metodai

Tyrimo objektas – finansinių ataskaitų kokybės ir jos poveikio organizacijos veiklos tęstinumui vertinimas.

Tyrimo metodai. Tyrimas atliekamas remiantis mokslinės literatūros analize ir sinteze, taikomi dedukcijos, indukcijos ir apibendrinimo metodai.

Tyrimo rezultatai ir jų aptarimas

Finansinių ataskaitų informacija laikoma kokybiška, jei ji padeda nustatyti organizacijos vertę ir tiksliai atspindi dabartinius organizacijos veiklos rezultatus, yra naudinga prognozuojant ateities rodiklius (Hribar et al., 2011). Legenzova (2016) pabrėžia, jog kokybiška finansinių ataskaitų informacija pateikia tikrus ir teisingus organizacijos

finansinius rezultatus, padeda prognozuoti būsimų laikotarpių veiklos rezultatus. Pasak Ball ir Shivakumar (2005), finansinių ataskaitų kokybė prilyginama finansinių ataskaitų naudingumui investuotojams, kreditoriams, vadovams ir trečiosioms šalims. Taigi, finansinių ataskaitų kokybę galima apibrėžti kaip teisingą ir tikslią finansinių ataskaitų informaciją, kuria remiantis priimami tinkami organizacijos valdymo, investavimo ar kiti suinteresuotų asmenų sprendimai. Kokybiška finansinių ataskaitų informacija padeda efektyviau prognozuoti, planuoti ir kontroliuoti organizacijos veiklą.

Autoriai mokslinėje literatūroje vienareikšmiškai sutaria, jog finansinių ataskaitų kokybė daro didelę įtaką organizacijos valdymui, strategijos kūrimui ir tolesnės veiklos planavimui, taigi svarbiausiu klausimu tampa, kaip išmatuoti finansinių ataskaitų kokybę (Van Beest et al., 2009). Katutytė (2017) teigia, kad tyrėjai, ieškodami finansinių ataskaitų kokybės vertinimo instrumentų, juos vadina skirtingai, nevartodami bendro termino. Šios autorės nuomone, „finansinių ataskaitų vertinimo instrumentus tikslingiausia vadinti metodais, kadangi tyrėjų siūlomi instrumentai iš esmės aprašo veiksmų seką, padedančią pasiekti tikslą“ (Katutytė, 2017, p. 26). Autoriai mokslinėje literatūroje finansinių ataskaitų kokybę vertina netiesiogiai, sutelkdami dėmesį į tai, kas jai daro poveikį (Beest et al., 2009). Tyrėjai savo darbuose diskutuoja, kokie elementai apima finansinių ataskaitų kokybę, kokie rodikliai tiesiogiai susiję su finansinių ataskaitų kokybe ir kokiais metodais galima nustatyti finansinių ataskaitų informacijos trūkumus bei įvertinti finansinės atskaitomybės kokybę.

Finansinių ataskaitų kokybei vertinti pasitelkiami kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai. Kokybiniai finansinių ataskaitų kokybės vertinimo rodikliai negali būti vienareikšmiškai „pamatuojami“, o kokybinio elemento vertinimas neatsiejamas nuo asmens, kuris jį vertina (Pranata, Fitriyah, 2020). Aiškių ir apibrėžtų taisyklių, kaip turėtų būti nustatomi kokybinių elementų rezultatai, analizuotoje mokslinėje literatūroje rasti nepavyko. Iš esmės kokybiniai finansinių ataskaitų kokybės vertinimo elementai aptariami kaip sąlyga kokybiškoms finansinėms ataskaitoms. Kiekybiniai finansinių ataskaitų kokybės vertinimo rodikliai apskaičiuojami pagal finansinėse ataskaitose pateikiamą informaciją, juos galima interpretuoti pagal nusistovėjusias taisykles. Kiekvienas kiekybinis rodiklis turi tam tikrą lygmenį, nusakantį, kokia yra organizacijos finansinė padėtis. Remiantis konkrečios organizacijos kiekybiniais finansinių ataskaitų kokybės rodiklių rezultatais galima įvertinti organizacijos veiklos ypatybes, trūkumus ir stipriąsias puses. Rudžionienė ir Juozapavičiūtė (2013), analizavusios finansinių ataskaitų kokybę galinčius nusakyti rodiklius, kiekybiniais santykiniais finansinių ataskaitų kokybės vertinimo rodikliams priskyrė trumpalaikio turto apyvartumą, atsargų ir trumpalaikio turto santykį, dabartinio mokumo koeficientą, skolų ir nuosavybės koeficientą. Atliktame tyrime teigiama, kad šių rodiklių stebėseną ir vertinimą reikalingi norint pagerinti finansinių ataskaitų kokybę. Mahboub (2017) atlikto tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad finansinio svėro rodiklis yra kiekybinis santykinis rodiklis, turintis tiesioginį ryšį su finansinių ataskaitų kokybe.

1 lentelėje pateikiami analizuotų empirinių tyrimų, kuriuose finansinių ataskaitų kokybė vertinama kiekybiniais rodikliais, rezultatai.

Remiantis atlikta mokslinės literatūros analize ir sinteze pastebėta, kad vieno universalus metodo vertinti finansinių ataskaitų kokybę nėra, vertinimo metodą ar vertinimo rodiklių pasirinkimą lemia tiriamas kontekstas ir tyrimo tikslas. Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų matyti, jog Nwaobia ir kt. (2016), Pranata ir Fitriyah (2020), Trinh ir kt. (2022) bei Alsmady (2022) tyrė finansinių ataskaitų kokybės poveikį investicijų efektyvumui, investuotojų priimamiems sprendimams, dividendų politikai ir organizacijų rezultatams, o Soyemi ir Olawale (2019) analizavo finansinių ataskaitų kokybę nusakančias charakteristikas. Aptartuose moksliniuose tyrimuose finansinių ataskaitų kokybė vertinama pagal kiekybinius rodiklius, o šiam vertinimui dažniausiai taikomas Dechow ir Dichev (2002) atidėjinių vertinimo metodas, kurį modifikavo McNichols (2002). Taikant šį metodą įvertinama atidėjinių kaupimo kokybė, veiklos pinigų srauto pokytis, metinis pajamų pokytis ir ilgalaikis materialus turtas. Zhai ir Wang (2016) teigia, kad naudojant Dechow ir Dichev metodą atsižvelgiama į tai, kaip organizacijos atidėjiniai einamuoju laikotarpiu atitinka jos pinigų srautus per praėjusį, einamąjį ir ateities laikotarpius. Mažesnė atidėjinių kaupimo kokybė reiškia ir mažesnę finansinių ataskaitų informacijos kokybę (Zhai, Wang, 2016). Taip pat tyrimo eigai įtakos turi ankstesnių tyrimų rezultatai, nes, vertindami finansinių ataskaitų kokybę, tyrėjai laikosi mokslinėje literatūroje aptartų ir analizuotų aspektų juos sujungiant, papildant ar pritaikant panašumų turinčiame kontekste.

Iš 1 lentelės matyti, kad visuose analizuotuose finansinių ataskaitų kokybės poveikio tyrimuose naudojama regresinė analizė. Tyrimuose, kuriuose analizuojamas finansinių ataskaitų kokybės ryšys su pagal tyrimo tikslą pasirinktu priklausomu kintamuoju, finansinių ataskaitų kokybė naudojama kaip nepriklausomas kintamasis. O Soyemi ir Olawale (2019) tyrime, kuriame siekiama nustatyti finansinių ataskaitų kokybę nusakančius rodiklius, finansinių ataskaitų kokybė naudojama kaip priklausomas kintamasis.

Nors 1 lentelėje pateikti finansinių ataskaitų kokybės tyrimai skiriasi tikslu ir tyrimo problema, visus juos sieja organizacijos veiklos tęstinumo kontekstas. Investuotojų priimami sprendimai, investicijų efektyvumas, organizacijos dividendų politika ir organizacijų veiklos rezultatai yra susiję su organizacijų ateities planais, strategijomis ir veiklos tęstinumo galimybėmis. Padidinus investicijų efektyvumą, organizacijos galėtų maksimizuoti gaunamą pelną ir užtikrinti organizacijos veiklos tęstinumo galimybes (Pranata, Fitriyah, 2020). Kartu organizacijos veiklos rezultatai turi įtakos investuotojų sprendimams investuoti į organizacijas, yra svarbus faktorius akcininkams, kurie siekia gauti dividendų. Veiklos rezultatai yra naudingi prognozuojant būsimus pinigų srautus, o tai savo ruožtu svarbu analizuojant organizacijos ateities ir veiklos tęstinumo galimybes. Alsmady (2022) teigia, kad organizacijoms, kurios nori užtikrinti veiklos tęstinumą priimdamos ateities valdymo sprendimus ir norėdamos padidinti finansinį stabilumą ateityje, rekomenduojama nuosekliai stebėti veiklos rezultatus.

1 lentelė. Finansinių ataskaitų kokybės vertinimo empirinių tyrimų rezultatai

Šaltinis: sudaryta pagal Nwaobia ir kt. (2016), Pranata, Fitriyah (2020), Alsmady (2022), Trinh ir kt. (2022).

Table 1. Results of empirical studies on the quality assessment of financial statements

Source: according to Nwaobia ir kt. (2016), Pranata, Fitriyah (2020), Alsmady (2022), Trinh ir kt. (2022).

Autorius (-iai), metai	Tyrimo tikslas	Tyrimo problema	Tyrimo metodas
Nwaobia, ir kt. (2016)	Nustatyti, ar finansinių ataskaitų kokybė turi įtakos investuotojų sprendimams.	Daugelyje ankstesnių tyrimų nagrinėta, ar kokybiška finansinė atskaitomybė pagerina investicijų efektyvumą, tačiau juose neatsižvelgta į tai, kaip investuotojai reaguoja į finansinių ataskaitų kokybę, priimdami finansinius ir investicinius sprendimus.	Finansinių ataskaitų kokybė vertinama atidėjinių matavimo metodu pagal Dechow ir Dichev (2002), kurį modifikavo McNichols (2002). Finansinių ataskaitų kokybės įtakos investuotojų sprendimams tyrimas atliekamas regresinės analizės metodu, kur priklausomas kintamasis – metinė investicijų į akcijas apimtis, nepriklausomas kintamasis – finansinių ataskaitų kokybė.
Soyemi ir Olawale (2019)	Nustatyti rodiklius, kuriais būtų galima įvertinti finansinių ataskaitų kokybę.	Tyrimo problema – ankstesniuose tyrimuose nėra pateikta tiesioginių įmonės veiklos rodiklių, kurie nusako finansinių ataskaitų kokybę.	Finansinių ataskaitų kokybė vertinama atidėjinių matavimo metodu pagal Dechow ir Dichev (2002). Rodiklių, kuriais būtų galima įvertinti finansinių ataskaitų kokybę, tyrimas atliekamas regresinės analizės metodu, kur priklausomas kintamasis – finansinių ataskaitų kokybė, nepriklausomi kintamieji – organizacijos dydis, organizacijos pelningumas, organizacijos augimas.
Pranata ir Fitriyah (2020)	Nustatyti finansinių ataskaitų kokybės ir kapitalo struktūros poveikį investicijų į gamybos organizacijas efektyvumui.	Organizacijoms, kurios gauna mažiau pelno, reikia daugiau investicijų.	Finansinių ataskaitų kokybė vertinama kaip organizacijos gautinų sumų pokyčio ir viso praėjusių metų turto santykis. Finansinių ataskaitų kokybės ir kapitalo struktūros poveikio investicijų į gamybos organizacijas efektyvumo tyrimas atliekamas regresinės analizės metodu, kur priklausomas kintamasis – investicijų efektyvumas, nepriklausomi kintamieji – finansinių ataskaitų kokybė ir kapitalo struktūra.
Alsmady (2022)	Nustatyti finansinių ataskaitų ir audito kokybės bei pajamų dydžio poveikį organizacijų rezultatams.	Ankstesniuose tyrimuose neanalizuotas finansinių ataskaitų ir audito kokybės bei pajamų poveikis įmonių veiklos rezultatams.	Finansinių ataskaitų kokybė vertinama atidėjinių matavimo metodu pagal Dechow ir Dichev (2002), kurį modifikavo McNichols (2002). Finansinių ataskaitų ir audito kokybės bei pajamų dydžio poveikio organizacijų rezultatams tyrimas atliekamas regresinės analizės metodu, kur priklausomas kintamasis – organizacijos veiklos rezultatai, nepriklausomi kintamieji – finansinių ataskaitų kokybė, audito kokybė ir pajamų dydis.
Trinh ir kt. (2022)	Nustatyti ryšį tarp finansinių ataskaitų kokybės ir dividendų politikos bei palyginti šiuos ryšius tarptautiniame kontekste.	Ankstesniuose tyrimuose neanalizuotas finansinių ataskaitų kokybės poveikis dividendų išmokėjimui šalyse, kuriose yra skirtingi reglamentai, apskaitos standartai, ir organizacijose, kurios turi skirtingą finansinę struktūrą ir informacijos asimetrijos lygį.	Finansinių ataskaitų kokybė vertinama atidėjinių matavimo metodu pagal Dechow ir Dichev (2002), kurį modifikavo McNichols (2002). Ryšio tarp finansinių ataskaitų kokybės ir dividendų politikos tyrimas atliekamas regresinės analizės metodu, kur priklausomas kintamasis – dividendai, nepriklausomas kintamasis – finansinių ataskaitų kokybė.

Analizuojami veiklos rezultatai leidžia kiek įmanoma tiksliau sužinoti apie organizacijų finansinių rodiklių tendencijas, pelną, nuostolius ir įvertinti galimą riziką ateityje. Finansinės ataskaitos yra priemonė investuotojams ir akcininkams gauti informacijos apie organizacijų finansinius rezultatus. Finansinių ataskaitų informacija labai naudinga investuotojams ir kreditoriams priimant sprendimus dėl investavimo ar kredito suteikimo, taip pat ji naudinga stebėti organizacijos finansinę situaciją (Pranata, Fitriyah, 2020).

Nwaobia ir kt. (2016), analizavę finansinių ataskaitų kokybės įtaką investuotojų apsisprendimui, padarė išvadą, kad finansinių ataskaitų kokybė gali palengvinti efektyvų kapitalo paskirstymą ir lemia teigiamus investavimo sprendimus. Taip pat autoriai nustatė, kad teigiamą poveikį investiciniams sprendimams turi organizacijos dydis, jos augimo tempas ir amžius, o pelnas, tenkantis vienai akcijai, turi neigiamą poveikį investicinių sprendimų priėmimui (Nwaobia et al., 2016). Pranata ir Fitriyah (2020) atliktas finansinių ataskaitų kokybės poveikio investicijų efektyvumui tyrimas atskleidė, kad finansinių ataskaitų kokybė iš dalies turi teigiamos ir reikšmingos įtakos investicijų efektyvumui. Autoriai finansinių ataskaitų kokybę vertino kaip organizacijos gautinų sumų pokyčio ir viso praėjusių metų turto santykį, tačiau pabrėžė, kad būsimuose tyrimuose finansinių ataskaitų kokybę būtų pravartu vertinti pagal Dechow ir Dichev (2002) atidėjinių vertinimo metodą.

Trinh ir kt. (2022) atlikto tyrimo metu gauti rezultatai parodė, kad finansinių ataskaitų kokybė turi teigiamą poveikį organizacijų dividendų politikai. Svarbu pabrėžti, kad šiame tyrime reikšmingą vaidmenį atliko šalyse vyraujančios teisinės normos ir apskaitos reglamentai. Taip pat šiuo tyrimu atskleidžiamas naujas požiūris į finansinių ataskaitų kokybės svarbą

sprendžiant organizacijų informacijos asimetrijos problemas. Tam pritaria Pranata ir Fitriyah (2020), teigdami, kad itin kokybiškos finansinės ataskaitos gali sumažinti informacijos asimetriją ir pagerinti jos atskleidimą organizacijoje. Taip pat pabrėžiama, jog aukšta finansinių ataskaitų kokybė gali eliminuoti oportunistinį organizacijų vadovų elgesį, o tai pašalintų savanaudiško vadovų elgesio įtaką valdymo sprendimams. Trinh ir kt. atlikto tyrimo metu nustatyta, kad ryšys tarp finansinių ataskaitų kokybės ir organizacijos dividendų politikos yra stipresnis organizacijose, kuriose yra aukštas informacijos asimetrijos lygis. Tobulinant informacijos atskleidimą organizacijoje padidėja jos veiklos efektyvumas, o tai savo ruožtu lemia didesnių dividendų išmokėjimą akcininkams (Trinh et al., 2022). Trinh ir kt. nustatytas finansinių ataskaitų kokybės sąryšis su dividendų politika įrodo, kad finansinių ataskaitų kokybė yra svarbus aspektas, norint tinkamai įvertinti organizacijos finansinę būklę, o tai savo ruožtu svarbu analizuojant veiklos tęstinumo galimybes.

Alsmady (2022) nuomone, esant geriems organizacijos veiklos rezultatams ir veiklos tęstinumui, reikia optimalios organizacijos valdymo sistemos, kurioje susilpninamos informacijos asimetrijos problemos. Minėtas autorius teigia, kad finansinių ataskaitų kokybės vertinimas yra naudingas valdymo instrumentas, padedantis organizacijoje sumažinti informacijos asimetriją. Alsmady atlikto tyrimo metu nustatyta, kad organizacijos veiklos rezultatams ir priimamiems valdymo sprendimams finansinių ataskaitų kokybė turi teigiamą poveikį. Gauti tyrimo rezultatai rodo, jog aukšta finansinių ataskaitų kokybė bei pasitikėjimas finansinių ataskaitų teikiama informacija yra itin svarbus faktorius kalbant apie organizacijų veiklos rezultatus ir priimant ateities valdymo sprendimus. Alsmady rekomenduoja gerinti finansinių ataskaitų kokybę, nes tai padeda organizacijoms padidinti finansinį stabilumą ateityje.

Rodiklių, kuriais būtų galima įvertinti finansinių ataskaitų kokybę, tyrimas, atliktas Soyemi ir Olawale (2019), paremtas nuostatomis, jog didelės organizacijos turi apskaitos skyrius, kuriuose dirba aukštos kvalifikacijos darbuotojai, taip pat didelėse organizacijose veikia vidaus kontrolės mechanizmai, kurie savo ruožtu pagerina finansinių ataskaitų rengimo ir teikimo procesus. Finansinių ataskaitų kokybės tyrimuose laikomasi nuostatos, kad organizacijos dydis yra tiesiogiai susijęs su finansinių ataskaitų kokybe. Didesnės organizacijos yra linkusios pateikti daugiau aukštos kokybės informacijos, nes jos griežčiau tikrinamos (Uyar et al., 2013). Remdamiesi gautais tyrimo rezultatais ir Olawale nurodo, kad didelės organizacijos yra linkusios turėti aukštos kokybės finansinę apskaitą.

Organizacijos augimas yra kiekybinis rodiklis, kuris, pasak Soyemi ir Olawale (2019), taip pat gali padėti įvertinti organizacijos finansinių ataskaitų kokybę. Soyemi ir Olawale atliktame tyrime organizacijos dydis ir augimas analizuojami kaip du atskiri kintamieji ir organizacijos augimas traktuojamas kaip verslo vertės didėjimo matas. Organizacijai augant neigiamai veikiamas jos pajamų pastovumas (Soyemi, Olawale, 2019), t. y. organizacijai augant atsiranda veiklos neapibrėžtumo rizika. Tyrimo metu nustatyta, kad organizacijos augimas turi neigiamą poveikį finansinių ataskaitų kokybei, t. y. finansinių ataskaitų kokybė augančiose organizacijose yra žemesnė. Tai siejama su tuo, jog organizacijos augimas – veiklos elementas, kuris gali lemti didesnes veiklos valdymo klaidas ar manipuliacijų galimybes. Finansinių ataskaitų kokybė yra aukšta tada, kai organizacijos pelningumas yra didelis (Soyemi, Olawale, 2019). Pelningai veikiančios organizacijos labiau suinteresuotos finansinėse ataskaitose pateikti kuo tikslesnę informaciją, kuri atskleistų organizacijos patikimumą ir keltų reputaciją (Fathi, 2013). Tačiau literatūroje galima rasti dvejonių dėl teigiamos sąsajos tarp finansinių ataskaitų kokybės ir organizacijos pelningumo, kadangi organizacijos pelningumas gali priklausyti nuo vadovo priimtų sprendimų, kuriuos lemia informacijos asimetrija (Soyemi, Olawale, 2019).

Atliktų tyrimų analizė rodo, kad visų aptartų empirinių tyrimų autoriai vienareikšmiškai sutinka, jog finansinių ataskaitų kokybė yra svarbus organizacijų veiklos vertinimo aspektas. Finansinių ataskaitų kokybės vertinimas aktualus tam, kad valdymo sprendimai būtų pagrįsti ir atlieptų organizacijos veiklos situaciją. Aukšta finansinių ataskaitų kokybė yra siekiamybė, norint pagerinti organizacijų veiklos rezultatus, ieškant galimybių plėstis, kuriant ilgalaikes veiklos strategijas. Kokybiškos finansinės ataskaitos turi įtakos investuotojų sprendimams ir investicijų pritraukimui į organizaciją. Taip pat finansinių ataskaitų kokybė tampa svarbi, kai organizacijų vadovams reikia priimti valdymo sprendimus, įvertinti organizacijos veiklos rezultatus ir numatyti veiklos tęstinumo galimybes.

Išvados

1. Finansinių ataskaitų kokybė vertinama netiesiogiai, sutelkiant dėmesį į tai, kas gali daryti įtaką finansinių ataskaitų kokybei. Nėra vieno konkretaus metodo ar rodiklių rinkinio finansinių ataskaitų kokybei vertinti. Vertinimo metodo ar vertinimo rodiklių pasirinkimą lemia tiriamas kontekstas ir tyrimo tikslas. Atliktos empirinių tyrimų analizės metu nustatyta, jog remiantis kiekybiniais vertinimo metodais galima objektyviai įvertinti finansinių ataskaitų kokybę, kiekybiniai finansinių ataskaitų kokybės vertinimo metodai yra patikimi ir tinkami. Išnagrinėjus empirinius tyrimus pastebėta, kad finansinių ataskaitų kokybė dažniausiai vertinama Dechow ir Dichev atidėjinių vertinimo metodu, kurį modifikavo McNichols.

2. Moksliniuose tyrimuose finansinių ataskaitų kokybės poveikis dažniausiai vertinamas regresine analize, kur finansinių ataskaitų kokybė naudojama kaip nepriklausomas kintamasis. Aptartų empirinių tyrimų, kuriuose analizuojami su veiklos tęstinumu susiję aspektai: investuotojų sprendimai, investicijų efektyvumas, organizacijų dividendų politika, organizacijų veiklos rezultatai, analizė atskleidė, kad finansinių ataskaitų kokybė turi teigiamą poveikį organizacijos veiklos tęstinumui.

Literatūra

1. Alsmady, A. A. 2022. Quality of financial reporting, external audit, earnings power and companies performance: The case of Gulf Corporate Council Countries. *Research in Globalization*, 5, 100093.

2. Ball, R.; Shivakumar, L. 2005. Earnings quality in U.K. private firms. *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 39(1), p. 83–128.
3. Bubic, J.; Roška, V. 2008. Financial reporting Standards in Function on Business Continuity. *Global Business & Economics Anthology / Kantarelis, Demetri – Worcester, USA: Business & Economics Society International*, 86–99.
4. Fathi, J. 2013. The Determinants of the Quality of Financial Information Disclosed by French Listed Companies. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, Vol. 4(2), p. 319–336.
5. Gardi, B.; Hamza, P. A.; Sabir, B. Y.; Aziz, H. M.; Sorguli, S.; Abdullah, N. N.; Al-Kake, F. R. A. 2021. Investigating the effects of Financial Accounting Reports on Managerial Decision Making in Small and Medium-sized Enterprises. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, Vol. 12, No. 10, 2134–2142.
6. Hribar, P.; Kravet, T.; Wilson, R. 2014. A New Measure of Accounting Quality. *Review of Accounting Studies*, Vol. 19, p. 506–538.
7. Katutytė, S. 2017. Finansinių ataskaitų kokybės vertinimo metodų pasirinkimas: teorinis aspektas. *Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos= Science and studies of accounting and finances: problems and perspectives: mokslo žurnalas. Akademija: Aleksandro Stulginskio universitetas*, Vol. 11, N 1..
8. Legenzova, R. 2016. A Concept of Accounting Quality from Accounting Harmonisation Perspective. *Economics and Business*, 28.
9. Mahboub, R. 2017. Main Determinants of Financial Reporting Quality in the Lebanese Banking Sector. *European Research Studies Journal*, Vol. XX, Iss. 4B, p. 706–726.
10. Nwaobia, A. N.; Kwarbai, J. D.; Jayeoba, O. O.; Ajibade, A. T. 2016. Financial Reporting Quality on Investor's Decisions. *International Journal of Economics and Financial Reserch*, Vol. 2, No. 7, p. 140–147.
11. Pranata, G.; Fitriyah, F. K. 2020. The Effect of Financial Reporting Quality and Capital Structure on Investment Efficiency in Listed Manufacturing Companies. *Journal of Accounting Auditing and Business*, Vol. 3, No. 1.
12. Rudžionienė, K.; Juozapavičiūtė, T. 2013. Quality of Financial Reporting in Public Sector. *Social Sciences*, Nr. 4(82), p. 17–25.
13. Soyemi, A.; Olawale, L. S. 2019. Firm characteristics and financial reporting quality: evidence from non-financial firms in Nigeria. *International Journal of Economics, Management and Accounting*, 27, No. 2, p.445–472.
14. Trinh, Q. D.; Haddad, C.; Tran, K. T. 2022. Financial reporting quality and dividend policy: New evidence from an international level. *International Review of Financial Analysis*, 80, 102026.
15. Uyar, A.; Kilic, M.; Bayyurt, N. 2013. Association between Firm Characteristics and Corporate Voluntary Disclosures: Evidence from Turkish Non-financial listed Firms. *Journal of Intangible Capital*, Vol. 9(4), p. 1080–1112.
16. Van Beest, F. V.; Braam, G.; Boelens, S. 2009. *Quality of Financial Reporting: Measuring Qualitative Characteristics*. Working Paper, Radboud University, Nijmegen, Netherlands, 1–108.
17. Zhai, J.; Wang, Y. 2016. Accounting information quality, governance efficiency and capital investment choice. *China Journal of Accounting Research*, Vol. 9, p. 251–266.

FINANCIAL REPORTING QUALITY AND ITS IMPACT ON THE CONTINUITY OF THE ORGANIZATION: THEORETICAL STUDY

Summary

According to the information provided by the financial reports, consumers are making decisions, that determine the effectiveness and success of the organization. Financial reports must be accurate, clear, and not misleading to consumers, so the quality of the financial reports is an important factor for the continuity of the organization's activities. The evaluation of the quality of the financial statements by using quantitative indexes is more and more discussed in foreign scientific literature, however in Lithuania too little attention is given to such a quality discussion of financial statements. With this theoretical study is aimed to discuss the quantitative methods of evaluating financial reports and reveal the impact of these statements on continuity of the organization's activities. Based on the analysis and synthesis of scientific literature is observed, that there is no one universal method to evaluate financial reports, because types of assessment or choice of evaluation indicators are determined by researching context and the purpose of the research. In scientific studies where the quality of financial reports is evaluated by the quantitative indicators, is usually applied the provision valuation method of P. Dechow and I. Dichev (2002), which was modified by M. F. McNichols (2002). The quality of the financial reports is a very important aspect of the continuity of the organizations activities, by improving results of activity, looking for possibilities to expand and creating long term activity strategies.

Keywords: financial reports, quality of the financial reports, operational efficiency, continuity of activities.